

درس سوم

فعالیت ۱ (صفحه ۲۳ کتاب درسی)

اشیای آرامگاه توتنخامون و نقاشی غار لاسکو را به دقت ملاحظه کنید و با همفکری به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.
الف- به نظر شما، باستان‌شناسان با بررسی اشیای صفحه قبل و نقاشی بالا، به چه اطلاعاتی دربارهٔ مردمان گذشته دست می‌یابند؟
نگرش مردمان گذشته به مسئله زندگی و مرگ، شناخت نیازهای اولیه بشر و اولویت آن- نوع خوراک و شیوهٔ زندگی مردم- اعتقادات- هنر و فرهنگ و...

ب- این اطلاعات چه اهمیتی در شناخت گذشته دارد؟

اطلاعاتی در مورد اعتقادات و نگرش‌های مردم گذشته که برایشان جنبهٔ حیاتی و کارکردی در زندگی داشت به ما ارئه می‌دهد و همچنین منبع ارزشمندی برای مطالعه و شناخت زندگی مردمان دوران پیش از تاریخ به شمار می‌رود.

فعالیت ۲ (صفحه ۲۷ کتاب درسی)

به تصویر سر در موزهٔ ایران باستان با دقت نگاه کنید و بگویید معماری آن با الگوگیری از کدام بنای تاریخی، طراحی شده است؟ ایوان کسری (طاق کسری)

فعالیت ۳ (صفحه ۲۸ کتاب درسی)

با راهنمایی دبیر خود دربارهٔ دلایل اهمیت کاوش‌های باستان‌شناسی در مطالعه و شناخت دوران پیش از تاریخ، گفت‌وگو نمایید.
به دلیل آنکه در دوران پیش از تاریخ آثار مکتوبی پیدا نشده، لذا اطلاعات تاریخی از آن دوران ناقص است، اما علم باستان‌شناسی در تکمیل انواع اطلاعات مربوط به این دوره مانند نوع سکونت‌گاه‌های انسان نخستین، چگونگی شکل‌گیری زندگی اجتماعی، ابزار، خوراک، کشاورزی و خانه‌سازی و شهرنشینی نقش مهمی دارد.

فعالیت ۴ (صفحه ۲۸ کتاب درسی)

اهمیت درس باستان‌شناسی و تأثیر محتوای آن بر خود را در قالب یک گزارش کوتاه بیان کنید.
یافته‌های باستان‌شناسی این امکان را فراهم می‌آورد که فرد از جنبه‌های فرهنگی، هنری، اقتصادی، اجتماعی و... زندگی انسان‌های گذشته آشنا شود و حوزهٔ اطلاعاتش وسیع‌تر شود.

پرسش‌های نمونه (صفحه ۲۸ کتاب درسی)

۱- موضوع و هدف علم باستان‌شناسی چیست؟

علمی است که آثار باستانی و تاریخی را به منظور شناخت فرهنگ و شیوه زندگی انسان‌ها و جوامع گذشته، مطالعه و بررسی می‌کند و هدف آن، شناخت انسان و پژوهش در فرهنگ اوست.

۲- مراحل کار باستان‌شناسان را به ترتیب بیان کنید. (۱ شناسایی و کشف ۲ حفاری ۳ استخراج و تنظیم اطلاعات

۳- چرا گورستان‌ها و آرامگاه‌ها کپی از محوطه‌های باستانی محسوب می‌شوند؟

به دلیل وجود اشیای داخل گورها است. این اشیاء و نیز شیوه تدفین مردگان، معماری و مصالح آرامگاه‌ها، اطلاعات ارزنده‌ای را درباره نظام اجتماعی، باورها، فرهنگ، وضعیت اقتصادی و میزان پیشرفت‌های فنی مردمان و جوامع گذشته ارائه می‌کند.

۴- به نظر شما، چرا حفظ و مرمت آثار باستانی و میراث فرهنگی، وظیفه ای ملی و جهانی است؟

به خاطر اینکه این آثار به شناسایی هر چه بهتر تاریخ و فرهنگ یک ملت کمک فراوانی می‌کند و بدون آن بخش بزرگی از تاریخ آن کشور نیز ناشناخته خواهد ماند. در واقع این آثار معرف هویت تاریخی ملت‌ها هستند.

۵- نقش و اهمیت علم باستان‌شناسی را در شناخت دوره تاریخی توضیح دهید.

باستان‌شناسی به تکمیل اطلاعات منابع نوشتاری کمک می‌کند. از آنجا که بیشتر منابع نوشتاری مربوط به رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان است، بنابراین یافته‌های علمی باستان‌شناسی، جنبه‌های دیگری از زندگی انسان‌ها مانند: اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را آشکار می‌کند و همچنین نقش مهمی در مرمت و نگهداری آثار باستانی دارد.

بهرام شفیعی